1878. X. évfolyam. 175. szám. Kedd, szeptember 10.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VEOSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és tfj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Debreczen, szept. 10.

Ha az ember figyelemmel kisérte a most folyó háborut megelőző eseményeket, ha látta a henczegést kormányférfiainknál, hogy kicsinyelték az ellenfél erejét, mint igyekeztek elhitetni a világgal, hogy az a bosnyák nép a mi dicső hadseregünknek csak egy reggelire való, s ha most az óriási felsülést, e soha le nem mosható kudarczot, s a kárörvendő arczok vigyorgását a kép keretébe beállitjuk, valóban nem tudjuk, bosszankodjunk-e vagy kaczagjunk e könnyelmü játékon.

Már maga a diestelen harcz képes az ember lelkét keserüséggel tölteni el, ha meggondoljuk, hogy e háboru a milyen oknélküli, épen annyira káros. Hátha még azon készületlenséget, azon fejetlen zürzavart mellé gondoljuk, melylyel e háboru párosul! ha meggondoljuk, hogy katonáink, kik éjjel-nappal ki vannak téve a legnagyobb fáradalmaknak, s a legnagyobb erőfeszitésre van szükség, hogy az emberierőn felüli nehézségekkel megküzdhessenek — s mégis három napban sem esznek egyszer, hacsak éretlen gyümölcsöt nem kapnak valahol, — valóban önkénytelenül is ajkára tör az embernek az átok, mely soha sem elég sujtani ezen óriási könnyelmüséget.

„Katonáink éheznek“ — ez a hir járta be az országot; s a nép szeme a hatalom vezetői felé fordult, de ott semmi biztatót nem talált. Az pedig régen meg van irva, hogy az „éhes katona nem jó katona“ és mert ez örök igazság marad, kormányunk ki verte békés hajlékából a magyar fuvarosokat, hogy menjenek Boszniába élelmiszert szállitani. „A határszélen nagymennyiségü élelmiszer van összehalmozva“ — ezt irták a hivatalos lapok, — „s ezt kell a hadsereg után szállitani.“

Nem is volt ott egyéb baj, mint az, hogy valamint a mesebeli rák csak a levelében létezett, ugy az a nagymennyiségü élelmiszer is ezuttal a papiron talált maradni, s nem hogy a szegény katonáknak lenne mit vinni, hanem a fuvarosok — jószágaikkal együtt készülnek éhen elveszni.

Torontáli hadfuvarosok sürgönyöztek Vinkovczéről rögtöni segélyért, különben a kocsisok lovaikkal éhen vesznek. —

Hát ha azok a fuvarosok, kiknek élelmet kellene szállitaniok, éhen készülnek elveszni, — micsoda sorsuk lehet akkor katonáinknak!

Azt tudjuk, hogy Oroszországban megtörténhetnek ilyen dolgok, azt is tudjuk, hogy III. Napoleont az elibe terjesztett hamis adatok buktatták meg, — de hogy monarchiánkban is előfordulhassanak ilyenek, hogy a csalás és szemfényvesztés itt is biztos talajon tenyészhessen, ezt idáig nem gondoltuk lehetőnek. —

Ha már a torontáli fuvarosok is ilyen állapotban vannak, hát a Pestmegyeiek és a többiek mit csinálnak, a kik sokkal messzebbről vitetvén el, nem láthatták ugy el magukat, mint a közelebb lakók.

Ez volt hát ama hires miniszteri felfüggesztő rendeletnek czélja, hogy több ezer családfő ismerkedjék meg azon árkádiai állapotokkal, melyek Boszniában uralkodnak, s személyesen győződjék meg arról, hogy féltett fiainkról mily atyailag gondoskodott az osztrák atyáskodó szeretete.

Nos édes miniszter ur! hát már ki vannak verve a fuvarosok, — az ellenszegülő alispán eltávolittatott; hol van az a fel halmozott élelmiszer? Most már volna a ki szállitsa, csak az a bökkenő, hogy nincs mit; vagy odáig már nem terjed ki az a miniszteri hatalom, hogy képes legyen a katonát jól is tartani?

Gyönyörü hadviselés — élelem nélkül, s csak azt vagyunk kiváncsiak tudni, hogy vajjon hány százezer forint fizettetett ki, e tisztességes élelmezésért a főszállító mesternek, s micsoda sápot huz azon egyén, ki szemet huny ily család visszaélésekre, hogy azt azonnal nem orvosoltatja.

Ez a dolog ugyan már hir szerint a felségnek bejelentetett s hihető, hogy az illetők rövid időn elveszik gaztettök jutalmát, — csak az a baj, hogy addig még sok szegény éhség gyötörte katona marad el az utfélen.

Ime ez jellemzi mostani hadviselésünket: a legnagyobb rendetlenség mindenütt, határozatlanság, ide-oda kapkodás minden biztos irány nélkül, — mely arra hágy következtetni, hogy az ellenfél haderejéről — a mi pedig a hadviselésnek alap feltétele — a vezényletnek semmi biztos tájékozással nem bir.

Megérjük, hogy következni fog egy másik miniszteri rendelet, mely ismét fuvarosokat rendel ki és egyuttal meghagyja, hogy azon fuvarosok onnan hazulról tartoznak élelmiszert szállitani.

Közeledünk Muszkaországhoz s — Muszkaországban sok minden megtörténhetik.

Politikai hirek.

— **A kettős választások.** B. Simonyi Lajos a pankotai, gróf Apponyi Albert a szenniczi, és gr. Dezsewffy Aurél a zboróí kerület mandatumáról fognak lemondani, s Pankotán Gál Jenő, Szeniczen Horanszky Nándor, és Zborón Hedry Ernő fognak föllépni.

— **A belügyminiszter** legközelebb körrendeletileg fogja felszólitani a törvényhatóságokat, hogy a mozgósitottak családjai részére gyüjtéseket eszközöljenek.

— **Az államháztartásban** az 1878. II. negyedben előfordult kiadások és bevételek kimutatását a hivatalos lap mai nap fogja közölni.

A háboru.

Megint vereség!

Zach vezérőrnagy jelentése szerint szept. 7-kén délután az ellenség jól megerősitett pozitiójának megtámadását Bihácsnál abban kellett hagynia. A nem csekély veszteségek felől a részletek még hiányoznak.

Ime tehát hadseregünk tekintélyes része semmire sem tud menni Boszniában!

A „Közv.“ irja:

Szapáry ujabb távirata arról értesit, hogy a fölkelők balszárnya a Sperza mögé vonult vissza s igy a Gracsaniczától a Pacslanicza-hegy lejtőin és Trbuk helységen át Maglájig vivő ut a mieink kezében van. Ez által mindenesetre teljesen biztositva van a Dobojból Maglajba vezető ut is, s minthogy Szapáry altbnagy nyomban erősitetni kezdte az elfoglalt positiókat, bizonyára ezentul nem is veszélyeztethetik többé a fölkelők azt. Csak még azt szeretnők tudni, mi azonban a hivatalos bulletinben nincs megemlitve, vajjon a fölkelők a Dobojjal szemközt állott derékhadukat s a kotorskói magaslaton felállitva volt jobbszárnyukat is visszavonták-e, vagy sem.

Városi törvényhatóság.

Debreczen, sept. 9.

Debreczen sz. kir. város f. évi sept. 12-én tartandó rendes bizottsági közgyülésének tárgysorozata.

1., Polgármesteri jelentés.
2., Miniszteri leirat, mely szerint Guttmann Mór spanyolországi tb. ügynök, ebbeli működése alól felmentetett.
3., Tanácsi előterjesztés a városi kisdedóvó mult évi állapotáról.
4., Ugyanaz Udvarhelyi Károlynak csezei kaszálójábani vadászati jog gyakorlást nem engedélyező tanácsi végzés elleni felfolyamodására.
5., Ugyanaz a reáltanodai növendékek név- és érdemsorozata, valamint a mult évi „Értesitőnek“ felterjesztése iránt.
6., Ugyanaz a f. évi legelő adónak miként lett kivetéséről.
7., Ugyanaz a Vekeri kaszáló bérbeadásáról.
8., A számadásokat felülvizsgáló bizottság beterjeszti a mértékhitelesitő hivatal 1877 évi számadását.
9. Tanácsi előterjesztés az idei makktermés értékesitéséről.
10. Tanácsi jelentés a mozgósitott helybeli katonák családjai részére begyült adományokról.
11. Ugyanaz a miskolczi, egri és mádi károsultak segélyezéséről.
12. Több rendbeli bizottságok alakitása.
13. Polgárositás.

Az ipeki esemény.

Mehemed Ali pasát Törökország ismert hadvezérét és congressusi meghatalmazottját most, midőn a congressus határozatainak végrehajtása körül buzgólkodott, a fanatizált albán zendülők megrohanták s erélyes védelem után kiséretével együtt lekaszabolták. Mehemed Ali pasa egyénisége sokkal ismertebb, semhogy a rém-eset jelentősége első pillanatra szembe ne tünnék. A pasa Magdeburgban született franczia-német szülőktől. Tizennégy éves korában jött Törökországba s az ifju Detroitból nemsokára Mehemed Ali, s később pasa és musir (tábornagy) lett. A török-szerb háboruban vonta magára először a világ figyelmét; akkor ama vidékeken vezényelt és gyakran győzedelmeskedett is, melynek lakossága most embertelenül lemészárolta. Az oroszok ellen előbb mint a dunai, később mint a sophiai sereg főparancsnoka küzdött. A háboru után a congressus tárgyalásaihoz Berlinbe küldetett, hol mint második meghatalmazott nagy buzgalommal védte uj hazája érdekeit. Berlinből Bécsbe jött; azután Budapesten töltött szük baráti körben két nyugalmas napot, mire ismét visszatért a mozgalmas török fővárosba. Mikorra hazatért, ama területeken, melyeket a berlini szerződés elszakitott a török birodalomtól, már mindenütt lángban állt a mohamedán lakosság. Főleg a Szerbiához és Montenegróhoz utalt vidékek s a Boszniával határos terület volt nyilt forradalomban.

A porta Mehemed Alit szemelte ki meghatalmazott biztosul a lakosság megnyugtatására. Mehemed Ali e ezélra igen alkalmas egyéniségnek látszott. Nagy birtokai vannak e közeli vidéken, s mint volt kormányzó és tábornok, a lakosságnál igen jó hirnévnek örvendett. A basa elvállalta a megbizást s nagy buzgalommal igyekezett is valósitani. Buzgalmáért életével lakolt. A pasa első sorban a Montenegró és a porta közt már tényleg kitört viszályt igyekezett elintézni s Gusinye városát csakugyan át is adta Nikita fejedelemnek, Ugy látszik, ezen tettével bőszitette maga ellen a mohamedánokat. Kibékitési kisérletei a lakosságnál teljes hajótörést szenvedtek, s a pasa Ó-Szerbiában folytonos életveszélyben forgott Ennek folytán Diakovából Skutariba igyekezett eljutni. De Ipekben rárohantak a lázadók s husz tagu kiséretével legyilkolták. Igy Mehemed Ali kötelességének teljesitése közben halt meg; ő is a berlini congressus egyik szomoru áldozata. Gyászos halála ujabb bizonyitéka annak, hogy a török államférfiak kötelességszerüen végrehajtani törekesznek a berlini szerződés határozatait, s hogy a porta és a török kormány legkevésbé sincsenek összeköttetésben a mohamedán lázadással. Az érintett területek lakóinak legsajátabb mozgalma az, mely épen ugy irányul a porta ellen, mint Szerbia Montenegró vagy Ausztria-Magyarország ellen. A porta mindent elkövetett, hogy a felbőszitett lakosságot megnyugtassa. De Mehemed Ali halálával a porta békitési törekvései Ó-Szerbiában és Albániában teljesen meghiusultnak tekinthetők. (P. N.)

A debreczeni szintársulat.

Lapunk egyik közelebbi számában közöltük már szintársulatunk tagjainak névsorát, ma azon helyzetben vagyunk, hogy az egyes tagok szerepkörét is megismertethetjük.

Első pillanatra is látható, hogy Mándoki Béla, ki közönségünk rokonszenvét eddig is nagymértékben birta, oly szintársulatot szervezett, mely képes lesz megfelelni a közönség müigényeinek.

A társulat tagjai.

Benedek Gyula (szerelmes.)
Érczy Ferencz (operette tenor.)
Ferenczy Alajos (in'rikus és szalon.)
Fodor József (kardalnok.)
Ferron Alfréd (karnagy.)
Foltényi Vilmos (salon apaszinész.)
Horváth István (kardalnok.)
Juhász Károly (kardalnok.)
Kilányi Izidor (első operai hős tenor.)
Kiss Soma (comikus és ügyelő. E kitünő komikus már a Temesváry szintársulatánál is szerepelt, s az általános rokonszenvet birta.)
Konti József (karnagy.)
Lauer Béla (kardalnok.)
Lászy Vilmos (comikus.)
Lovászy Dezső (jellem színész.)
Mándoky Béla (hős szerelmes és jellemszinész.)
Marosi János (kardalnok.)
Mikinszky János „
Ruszt József „
Sarkadi Ignácz (lyrai tenor.)
Stupperberger (szinházi festő és gépész.)
Szabó Bandi (első népszinmüénekes.)
Szabó Károly (kardalnok.)
Szabó Ferencz (sugó.)
Szatmári Árpád (komikus és buffó.)
Szatmári Károly (szalon-színész. E testvérpár is ismeretes a közönség előtt.)
Takács József (kardalnok.)
Takó Sándor (pénztárnok.)
Traversz István (első bariton.)
Török Miklós (első bassista.)
Várady Ákos (sugó.)
Wilner János (kardalnok.)

Nők:
Derzsy Irma (kardalnoknő.)
Erdélyi Ottilia „
Folténviné Amália (anyaszinésznő.)
Kocsis Irma (első mezzó sopran és operaénekesnő.)
Lauerné (kardaln.)
Lászyné Etel (első hősnő.)
Lengyelfi Fáni (társalgónő.)
Ligeti Katalin (operetteénekesnő.)
Lovásziné
Mándokyné Emma (első coloratur.)
Mészáros Ilka
Nyilvay Irma (első operette- és népszinmüénekesnő.)
Papp Laura
Halmy Antónia (kardalnoknő.)
Szabó Ida „
Somogyi Róza „
Takácsné „
Takóné „
Törökné Sz. Róza (első drámai színésznő.)
Závodszky Teréz (kardalnoknő.)
Zöldyné
18 zenekari tag.

*

Látni való a névsorból is, hogy e társulat kitünően van szervezve. Ott látjuk a nevek közt azokat is, kik még a mult szinidény alatt kedvenczeivé lettek a közönségnek: Nyilvay Irmát, Töröknét, Szatmári-testvéreket, Kiss Somát stb. ott látjuk a régi gárdából is Foltényinét, Foltényit, Szabó Bandit, Török Miklóst stb.

A derék igazgató és társai mindent elkövetek, hogy a debreczeni közönség müigényeit kielégitsék, és oly szintársulatot hozzanak városunkba, mely a fővárost kivéve ritkitja párját, és mely minden tekintetben méltó legyen a pártolásra.

Nagy érdekkel várjuk az előadások megkezdését, és színészeink ideérkezését.

Hozza isten őket!!

— **Izgalmas jelenet** folyt le nem rég a konstantinápolyi haditörvényszék előtt. A Szulejman pasa elleni pör folytatólagos tárgyalása közben az elnök egy tanut hallgatott ki; a vádlott szót kért. Az elnök megjegyzi, hogy Sulejman az nap csak azért idéztetett meg, hogy a tanuvallomásokat meghallgassa, s hogy a hozzá intézett kérdésekre feleljen. — Sulejman, kin az indulat erőt vett, emelkedett hangon felelé, hogy neki lehetetlen megjegyezni minden vádját azon tanuknak, kik az ő elkeseredett ellenségei: egyszersmind követelé, miszerint engedtessék meg neki a vádakat visszautasitani. Ha azonban ezt meg akarnák tagadni tőle, ugy ő nem fog a hozzá intézendő kérdésekre válaszolni. Nedjib pasa, a hadbiróság egyik tagja, megfeledkezve a törvényszéknek tartozó tiszteletteI, — nem törődve továbbá a helylyel, melyen szavait kiejté, felemelkedett és brutális hangon kiálta azon két szolgára, kik tiszteletteljesen állottak Sulejman pasa mögött: „Dje vab vermessen vurun!“ (Ha nem felel, üssétek!) — Ezen hallatlan beszédmodor nagy megboránkozást szült a jelenvoltak között, mire leirhatatlan zavar következett. — A birók nagy része megérteté Nedjib pasaval, hogy ő tullépett jogán, hogy saját méltóságának érzete kell, hogy ily beszédmodortól őt visszatartsa, végül, hogy neki épenséggel nincs joga parancsokat osztani akkor, midőn a törvényszék van összegyülve. Ezen kemény megjegyzéseket viharos szóvita követte, mely alatt Sulejman elájult és ugy kellett egy mellékszobába átszállitani. A gyülés rögtön feloszlattatott. Az esetett azonnal táviratilag tudatták a szultánnal, ki sietve küldé Osman pasa tábornagyot a seraskieratusba. Ez megnyittatá az ülést és maga elnökölt, kemény szemrehányásokat tett Nedjib pasának — ámbár ennél többet várták — Samih pasa elnöknek pedig szemére hányta, hogy elejét vehette volna e botránynak vagy hogy legalább mindjárt a kezdeten lecsi-

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A SZERENCSE FIA.

Regény az életből.

Irta: **Zombori Gedő.**

(52. folytatás.)

A gróf jószágain utazott keresztül, rendelés szerint pihent fogat várta mindenütt, — tisztelettel közeledtek hozzá és látták el a birtokokat kezelő tisztek.

A gróf előre rendelkezett, hogy fia nevelőjét és barátját, mindenhol ugy fogadják, mint a grófi család tagját.

Milyen nagy szinpad is ez az élet!

Boczfalván már rég láttak ilyen diszes fogatot, ilyen nagy urat.

A hintón a grófi czimer valóságos ezüstből, a bakon fényes egyenruháju inas.

A mint az a megbámulni való „izé“ végig görgött a falun: az iskolás gyermekek mind kiszaladtak, a kántor uram szájából kiesett a tollszipókáju makrapipa, még az öreg pap is leemelte fövegét a deszka tornáczon, s felemelkedett, szalmával tömött, kender vászonnal bevont karos székéből mikor a hintó a paplakkal szemben Bartha Mózes uram háza előtt megállott.

Benn a szegényes szobában, férj és feleség fekszik betegen. Az ajtón szép ifju hölgy lép ki, ételt hozott a két betegnek. A mint az érkezőt megpillantotta, lángvörös lett. Az ifjunak is ugy tetszett, mintha sokat és szokszor látta volna ez arczot, — csakhogy akkor nem volt ily szép, a vonásokon nem volt annyi jóság, a homlokon és szemekben annyi értelem. Megállott, utána nézett az őt nyájasan köszöntő, eltünt alak után; — de nem merte hinni, hogy az a szép leány, a ki öreg szüleit ápolta, az elfeledett, az általa oly rutul megcsalt „pap Lidike“ lenne.

Pedig ő volt.

Bartha Mózes uram is fekvő helyéből felemelkedett, midőn a hintó rozzant hajléka előtt megállott. Látta, hogy egy ur jön hozzájok. Gyenge, beteges hangon oda szólott élettársához:

— Valami gróf jön ide anyjok! Mit kereshet az itt?

Rózsi néni meg sem mozdult; hatalmasabb urat várt ő, a halált, annak kellene már jőni. A földön senkit, csak Gábort szeretné még látni.

Gábor belépett. A mit látott, megdöbbenté. Nem, oh nem igy vélte őket viszontláthatni. Nem tudott szóhoz jutni.

— Kit keres, méltóságos uram? nyöszörgé Bartha uram.

— Nem ismer édes atyám? szólt a fiu, s oda omlott a beteg lábaihoz

— Te vagy fiam Gábor! kiáltá örömmel az apa, és elkezdett sirni örömében. De már erre az édes anya is felemelkedett fekhelyéről, hozzá rohanó fiát karjaiba ölelte. Az elfásult beteg sirt örömében, a haldoklóba visszaszállott az élet. Felöltözött, hogy rendbeszedje a házat, — hisz nagy, kedves vendége van, egyetlen fia Gábor. Nem néztek a hintóra, előkelő öltözetére, ragyogó ékszereire; csak Gábort, a visszatért fiut látták benne.

— Istenem! mindig azt irták apámék, hogy jól vannak; mint fáj, hogy ilyen állapotban találom, s nem segithettem sorsukon.

— Nem akartuk zavarni pályádat: hittük, hogy egykor ugy is megjösz hozzánk, szólott az apa. — Addig rendelt Isten nekünk őrizö angyalt, a jó Lidikét, ő táplált s viselte hüségesen gondunkat. Ugy gondolom édes fiam, hogy nem egészen érettünk tette ő ezt.

Gábor szivét, mintha a kigyó csipte volna meg; felsziszegett, de édes anyja közbe szólt:

— Nem is vagyunk olyan szegények kedves Gáborom, hogy még ne akadna egy maroknyi liszt és zsir. Sütök neked egy kis finom „kőre leppencset“ (a palacsintának egy neme), te azt igen szeretted!

— Ugyan anyjok, hogy gondolsz olyat, hogy ő, ilyen ur, az olyan szegény ételt megenné. Szólt feddőzőleg az apa.

— Megeszem édes anyám! szólt a fiu, s megcsókolta öreg édes anyja kezeit s atyjának sárga elhervadt arczát.

Nagy a szeretet hatalma és ereje!

A halál szélén álló anya főz, süt fiának, s az elkényesztetett fiu mindent feledve, eszik a szegényes ételből, olyan jó izüen, mint soha évek óta, elfogyasztja vidám kedvvel; — ugy mint réges régen a szép gyermek korban, hisz édes anyja sütötte.

Rövidre volt szabva ideje, de azért marad; nem gondol az elmenetelre, hisz itthon van. Jőnek kezet szoritani vele ifjak és öregek; nem oly hidegen, mint a grófi házban; mind kedves emlékek azok, és valami oly kimondhatatlan jól esik neki, meleg kézszoritások, szives, igaz beszédjök! Egy perczre feled mindent; valóban örvend, ugy mint évek óta nem, s olyan boldognak érzi magát, a milyen még nem volt.

A négy állat türelmetlenkedik; a kocsis százszor és százszor fordult már, az inas kalaplevéve alázatosan áll ott, intőjelül, hogy menjenek már, — csak a szivben mondja valami:

— Maradj, maradj még, légy boldog az életben egyszer, utoljára!!

Teltek az órák; rövid idő, de teljesen elég egy jó öreg lelkész tervére, a kinek abban volt minden gyönyörüsége, hogy másokat boldogithatott. Átizent a szomszéd küküllőfalvaiakhoz. Nem is telt bele egy óra, a küküllőfalviak diszes küldöttsége megállott a falu végén, hogy rendbeszedje magát, és édes dictióval meghivja Gábort papjoknak.

Gábor azalatt átsétált a paplakra. — A csendes, de tiszta igaz öröm egész mélységével fogadta az öreg lelkész, szendén, de boldogságtól ragyogó arczczal a szép Lidike. A gyermekévek elteltek; elmult vele az a szép viszony, midőn tegezték egymást — a két gyermek. Egyikből hirneves férfiu, a másikból kifejlett viruló hajadon lett. Szép, talán szebb, mint Berta grófhölgy, de csak egy szegény pap leány, egyszerü öltönyben, selyemben; ennek fürtei közt egyetlen fehér rózsa, amazé aranytól, drága kövektől ragyog. — Nem tudta miként szólitsa meg azt, a kit szeretett egykor, a ki szereti őt most is, a ki mint gyermek nem játszott mással, — mint hajadon nem gondolt mással, a ki ugy ápolta szülőit, és olyan boldoggá tenné őt, és felsohajtott keserüen:

— Oh, hogy mindez miért késő?!

Gábor szivét duló fájdalom fogta el, — lelkét sejtelmek fekete fátyola boritá el. Oda lépett a kis leányhoz, s reszkető hangon alig mondhatá:

— Köszönöm Lidike, az Isten áldja meg önt érette!

Sok, sok érzés volt e hangban, de még sem az, a melyet Lidike várt, nem az a bizalmas szeretetteljes, a melyet ő remélt, nem az a viszontlátás ez, a melyet ő ugy várt, a melyről annyit álmodott. Szemébe egy fájó köny tört utat; — elfordult, hogy ne lássa senki.

(Folyt. köv.)

II-od
si hirdetmény.
csődhitelezői választmány közhirré tétetik, hogy va- Weisz Sámuel nyiregyházi csődtömegéhez leltározott s ben a Feiscbl Károly csőd- k széchényi-utczán 1788 szám ktárában elhelyezett minden- zikkek s egyéb ez üzletág- övidáruk; továbbá kint levő s váltó követelések, — me- thatóságáért a csődválaszt- felelősséget nem vállal — zeptember hó 12-ik nti számu háznál külön az lön a követelések nyilvános onnali készpénz fizetés mel- ron alól is el fognak adatni. breczenben a Weisz Sámuel választmányának 1878-diki án tartott üléséből.
(314.)
lai értesités.
Nyilvános
ereskedelmi iskolám s ne- előintézetemben
apesten, Károly-körut 22.) a 26-ik iskolai év folyó er 3-án veszi kezdetét. A felvétele augusztus 20-kától előtt 8 órától 12-ig és délu- 5-ig ejtethetnek meg. mben (nevelőintézet) a reám dékek általam s nőm által abban ügyeltetnek fel s a ljesebben ápoltatnak. Azok rül nekem több mint 30 évi tapasztalás áll rendelkezé- arra jogosit, nevelőintéze- n t. cz. szülőknek a legjob- Tudósitványok kivánatra
Röser Miklós.
ősei könyvnyomdájában.

lapithatta volna. Az ülés a tanuk kihallgatásával ért véget. Másnap Samih pasa haditörvényszéki elnök helyébe Nusret pasa lett kinevezve.

UJDONSÁGOK.

* **Csanak József** a miskolczi vizkárosultak felsegelésére 100 frtot., az egri károsultak részére 50 frtot küldött hatóságunkhoz.

* **A Péterfia utczai leányiskola** növendékei közül tépést és sebkötőnek valót hoztak az alább következők; feldolgozták az egész iskola növendékei, készitettek összesen 9 kiló 15 Dgram. Hódi Ilona, Rácz Erzsébet, Kiss Erzsike, Csobán Julcsa, Balázs Mari, Tóth Julcsa, Nagy Erzsike, Hegedüs Erzsi, Csobán Zsuzsi, Molnár Eszti, Jámbor Emilia, Erdei Mari, Albert Eulália, Bekk Teréz, Mátéfi Eszter, Bekk Erzsi, Méhes Róza, Méhes Eszter Szabó Eszter, Varga Eszter, Tóth Róza, Nyilas Mari, Tóth Eszter, Németi Mari, Horváth Róza, Kupfer Borbála Kovács Mari, Biok Aranka, Dávid Julcsa, Folk Mari, Tóth Julcsa, Biri Berta, Bányai Zsuzsi, Péntek Róza, Székely Mariska, Nagy Sára, Ötvös Mari, Balla Eszter, Szentesi Etelka, Kállai Julcsa, Szél Erzsi, Zöld Juliánna, Forián Róza, Halmi Mari, Gyarmati Erzsi, Kollát Mari, Bátori Mari Zátorszky Matild, Szücs Mari, Lénárt Jolán, Biri Zsuzsika, Barta Julcsa, Szabó Zsuzsi, Nyakó Ilona, Tóth Erzsi, Tóth Mari, Bese Szilárdka, Finta Erzsébet, Veisz Eszter, Herczeg Etelka, Dien Róza, Sárközy Julcsa, Nagy Erzsi, Nagy Juliánna, László Erzsi, Papp Zsuzsi, Koncz Mari, Kovács Mari, Jámbor Róza, Bakóczi Julcsa, Gervald Emma, Bátori Julcsa, Varró Erzsi, Györfi Gizella, Kompári Vilina, Szentesi Mari, Kovács Julcsa, Kovács Erzsi, Király Juliska, Peleskei Emma, Debreczeni Irma, Varga Ida, Fehér Gábriella, Halmi Teréz, Szarvasy Mariska.

* **Hivatalos nyugta.** Huszonkét forintról, mely összeget a „Debreczen“ hirlap szerkesztősége a mozgósitott debreczeni katonák családjai részére gyüjtött segély pénzt tegnapi és mai napon a polgármesteri hivatalhoz beszolgáltatott. Debreczen 1878. sept. 10. megbizásból Boozkó Soma t. főjegyző.

* **Adakozások.** A miskolczi vizkárosultak javára ujabban adakoztak: Tamás Ferencz 1 frtot, Balog Sándor 50 krt. Az egri vizkárosultaknak özv. Várady Istvánné 1 frtot. A mozgósitottak családai számára Tamás Ferencz 1 frtot. Fogadják köszönetünket.

* **A „Magyar Hirlap.“** Vedd elő édes olvasóm Európa térképét s keresd ki abból azon karikát, mely Magyarországot határolja. Ha megtaláltad keresd meg benne Budapestet, jól meg nézd hol esik, mert innen árad szét minden világosság a hazára. Innen árad ki a „Magyar Hirlap“-nak nevezett valami is, az összes hazai hirlapirodalomnak gyalázatára és szégyenére. Már magában azon körülmény, hogy politikai lap létére képeket is erőlködik produkálni, nem egészen fér meg egy komoly irányu lap szellemével, hát ha aztán e képek oly minden birálaton alóli silányságok, hogy elpirul a hirlapiró, ha reá tekint is a szédelgés eme szégyenletes szülöttjére, — elszomorodik az ember lelke, meggondolván, hogy van a hazában ember, ki csak egy fillért is áldoz az ilyen lap fentartására. Csak nem régen azt igérte ezen lap az olvasó közönségnek, hogy — rövid időn meglepi valamivel, s valóban ritka igéret teljesitése lepi meg az embert anynyira, mint a „Magyar Hirap-é.“ Ez aztán meglepetés! csak tekintsük meg september 9-diki számát, ritka vegyüléke van abban és azon a piszoknak és a lapkihordó szolga által egy darab fenyőfa deszkára felkarmolt képen a primitiv kezdő ügyességének. Ha ilyen kép a komáromi kalendáriomba megrovandó, mit szóljunk akkor egy komoly irányu politicai hirlaphoz. Hiszen azt hirdette, hogy metszvényeit külföldön készitteti, no meglátszik rajta a bécsi bábfaragó keze szenaye, melyért ugyan kár egyet is lépni, mert a tisztelt szerkesztő ur is faraghatna ilyeneket quantum satis. Aztán az a kiállitás, papir, nyomás — mily borzasztó hanyagságot, izléstelenséget árul el! Vajon a ki e lapot kiadja, komolyan hiszi-é, hogy szolgálatot tesz vele a magyar hirlap irodalomnak és a közönségnek. Nem hisszük! Valóban kivánatos volna már, hogy a népbolonditó ponyvairodalom a földszinéről egy erélyes törvény által eltöröltessék.

* **Tépés adományok.** A mai nap folyamában Tamás Jánosné, özv. Sipos Jánosné, Szabó Erzsike, Balog Sándorné egy-egy csomé tépést küldöttek hozzánk sebesültjeink részére.

* **Adakozás** az önk. tüzoltó egylet zenekarára Soukup Ferencz iven: Vincze Lajos 1 frt., Ambruzs Albert 50 kr., Láng Mihály 50 kr., Ruir (?) Ede 1 frt., Schmidthaner György 1 frt., Schönast Antal 1 frt., Sedlazek János 1 frt., Lichtenstern 1 frt., Fuchs J. (miklós-ut.) 50 kr., Stottner 2 frt., Göllner Gy. 1 frt., Scholze Henrik 3 frt., Kamitska (?) 1 frt., Rostind (?) 1 frt., Kraynik Alajos 2 frt. Simon István 1 frt., Kuczik Gábor 1 frt., Tóth János 1 frt., Kövesdy János 1 frt., Friedl Adolf 1 frt., Epstein Lázár 5 frt., Nemes Gábor 50 kr., Masek Antal 1 frt., Oberländer János 1 frt., összesen 30 frt, melyért az egylet nevében a t. adakozóknak köszönetemet nyilvánitom. — Debreczen, 1878. szeptember 9-én. Tikos István ő. t. e. zenebizottsági pénztárnok.

* **A békülékenyek.** Egy parázsszemü szakácsné érző szive még láng ra gyuladt egy szőke fiatal ember iránt, akit igyekvék is teljesen magához láncolni. Az ifju szive csakugyan meghódolt, de csakhamar felszabadult lánczaiból és kedvesének kétségbeejtő fájdalmára a békés viszony is felbomlott. A szerető azután minden női furfangot felhasznált, hogy kibéküljön kedvesével, de nem sikerült. Egy ravasz közvetitő azt a tervet főzte ki, hogy a leány adjon neki pénzt, amelyből ő majd a kibékitendőnek lakomát fog csapni s bor között könnyebben békül majd a volt szerető is. A leány hajlott az okos szóra és összes pénzét — mely 80 krajczárból állott — áldozatul hozta a boldogitó szerelmesnek. A furfangos közvetitőnek azonban eszében sem volt a kapott pénzt elpazarolni, ellenkezőleg megtartotta azt, ami a kibékitendőnek fülébe jutván, Othelló féltékenysége vett erőt rajta, s rettenetes dühbe jött. Már-már öngyilkosságot akart megkisérleni, mikor megtudta a valót s most egyesült erővel igyekeznek a családi szerelmi közvetitő fölött boszut állani. (Sz—g.)

* **Szegény tatár.** Mikor a Pista megkapta a behivási parancsot, nagyon elbusult. Félt a haláltól, mert nagyon szeretne élni egy javabeli menyecskével. Tervet főzött ki tehát és egy szép reggel se Pista, se a menyecske nem volt látható Tápén. Az asszony eladta minden butorát, mig férje valahol oda volt, és Pistával eltünt. Mikor a férj haza ment, a megmaradt egyetlen asztalra borulva kesergett egy kicsit, és e sohajban adott kifejezést lelke bánatának: Szegény tatár!

* **Beküldetett.** Egy szegény kis árva gyermeket — egy 4 éves fiuskát tudok, kinek élete minden támasz nélküli nyomorult tengődés. Atyja nincs, anyja egy szegény asszony ki oly helyzetben van, hogy nem képes magánál tartani. Összekulcsolt kezekkel könyörög szegény asszony, Debreczen és vidékének jó lelkü polgáraihoz, hogy a kinek anyagi helyzete megengedi, e szegény gyermeken könyörüljön s emelje ki e romlásból, s vagy fogadja fel örökbe e szegény kis teremtést, ki már születésétől kezdve csak a nyomort ismeri, vagy pedig némi segedelemmel legyen inségé enyhitésére. Ugy az ajánlatok mint adakozások a „Debreczen“ szerkesztőségéhez intéztetni kéretnek. K. S.

* **Hunyadi költemények** czim alatt Városy Mihály egy kötetet bocsátott közre, melynek tisztajövedelme jótékony czélra fordittatik. Az előfizetési felhivás következőleg hangzik: „E munka mintegy 40—50 irónak azon verseit tartalmazza, melyekben Hunyadi János, Hunyadi László és Hunyadi Mátyás király magasztaltatik. Könyvem ára egy forint, mely hozzám f. évi november hó 10-ig előre küldendő; bolti ára 1 frt. 50 kr. leend. Ötre egy tisztelet-példányal szolgálok. A tiszta jövedelem a Lippán felállitandó kisdedovoda javára adatik. F. évi november hó folytán müvem megjelenik. Temes-Lippán, 1878. szeptember hó 10-én. Városy Mihály, polgár-iskolai tanár.“

* **A mai hetivásár** nem a legjobb volt; a termények ára a legsilányabbnak mondható, a mit okoz különösen az, hogy kivitel nincs. Kereskedőink azonban még más irányban is panaszkodnak; ugyanis Debreczenben még most is megvan az a szokás, hogy a terményeket nem méter, hanem köböl számra adják és veszik, s nem ritka esetben ezáltal csalások is követtetnek el. Ugy látszik, hogy a métermérték behozataláról szóló törvény nálunk még irott malasztnak tekintetik; legalább hatóságunk annak piaczunkon való használatba vétele iránt mi intézkedést sem teszen. Hát a debreczeni terményesarnok mire való? Ez is ugy látszik alussza álmait. Semminemü mozgalmat nem fejt ki a terményüzlet előbb vitelére vagy az ilyen emlitett mulasztások, visszaélések megakadályozására. Sajnálattal kell felemlitenünk, hogy a közeli Nyiregyháza e tekintetben Debreczennél sokkal előbbre van. Debreczenben nagy hérvel fogunk hozzá mindenhez, s a midőn a kezdet nehézségein keresztül estünk, abba is hagyunk mindent. A helybeli terményesarnok elnöke Frátter Imre urnak figyelmét felhivjuk arra, hogy városunk piaczán egy métermázsa felállitását mielőbb sürgesse.

* **Vigasztaló miniszter.** Tisza Kálmán a világ zajától elmenekült Ostendébe csendes magányba. Azonban e magányában is felkeresik őt hiveinek levelei, különösen azon mamelukoké, kik az utóbbi követválasztásnál megbuktak. Igy a többek közt Nagy György is küldött hozzá egy panaszos levelet, melyben előadta az ő viszontagságos esetét — bukását. E levélre aztán a miniszter ur vigasztaló választ irt a szomorkodó ex-képviselőnek, hogy ne busuljon, mert nem ül addig összse az országgyülés, mig neki és Jókainak kerülete nem lesz. Mondja valaki, hogy Tisza Kálmán nem „a gondviselés embere.“

LEGUJABB.

— Konstantinápoly, sept. 9. Mehemed Ali pasa meggyilkoltatásának hire megsemmisitőleg hatott. A porta erélyes katonai rendszabályok foganatositását rendelte el az őszerbiai és albániai lázongók ellen, ugyszintén Macedoniába is, hol nyugtalankodások számos aggasztó jelei merültek föl, csapaterősitéseket fognak küldeni.

— Serajevó, szept. 9. Serajevó elhamvasztását czélzó összeesküvés fedeztetett föl. Az összeesküvés részesei — 30-an — egy moseában elfogattak. — Hadzsi Afti gazdag kereskedő a fölkelésben való részessége miatt agyonlövetett.

— **Cettinje**, szept. 9. Az ellenségeskedések kitörését a portával minden órában várják.

— **Konstantinápoly**, szept. 8. Mehemed Ali és kisérete hősileg védte magát, a konakot ostrom alá fogó nép ellen, kik végre az épületet felgyujtották, s Mehemed Alit, vejét, Husny beyt s még más 12 tisztet lemészároltak.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Értesités.

A keleti ázsiai harcztérről visszaérkezvén, tisztelettel van szerencsém értesiteni a t. közönséget, miszerint orvosi gyakorlatomat ujolag megkezdettem.

Lakásom kisvárad-utcza 2117. sz. saját házamban.

Dr. Kempf József,
orvos-sebész.

(324)

UJ SINGER VARRÓGÉPEK.

HOLVAY GYULA DEBRECZENBEN.

Mélyen tisztelt hölgyek!

Azon általános bizalom, mellyel árult varrógépeimre nézve több éveken keresztül megajándékozni méltóztattak, szives kötelességemmé teszi a tisztelt hölgyeket, következőre figyelmeztetni. A különböző varrógépek, jobb és csekélyebb, tartós és könnyebben kezelhető vagy könnyebben romolható szerkezettel birhatnak és a szerint fokoztatik becsük a háztartásban. A hosszas tapasztalás és a varrógépekre tett és feljegyzett megelégedései nyilatkozatok azon meggyőződésre hoztak, hogy jelenleg az **Uj Singer**-féle varrógépek mint európai és igy nemamerikai készitményüek, leginkább felelnek meg a czélszerüség, csinosság, tartósság és olcsóságnak. — Emlitett varrógépeknél, több nagy előnyök közt az alsó czérna felmotolása alkalmával a gépezetnek csak egy kereke jön mozgásba, mig a többieknél az egész gépezet működik és igy a hamari kopásnak ki van téve; kezelésök könnyebb, járások zajtalanabb a többieknél, azonkivül pedig tetemesebben kevesebbe kerülnek, mint az eddigiek. Ezen kitünő és olcsó varrógépeket, melyek nálamnagy választékban kaphatók, a tisztelt debreczeni és vidéki hölgyeknek becses figyelmökbe ajánlom és kegyes bizalmokat továbbra is részemre kérem.

Mély tisztelettel
Holvay Gyula,
a varrógépek főraktárának tulajdonosa.

MOLL Seidlitz-pora.

csak akkor valódi

csak akkor valódi

ha minden doboz ezimlapján a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

Büntető birósági itéletek ismételten konstatálták czégem és védjegyem meghamisitását; azért óva intem a közönséget az ilyen hamisitványok vásárlása ellen, minthogy azok, csak ámitásra vannak számitva.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára 1 forint o. é.

valódi minőségben kapható az X-szel jelölt czégeknél.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyuladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek, rákfekélyek, üszök, szemgyuladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

valódi minőségben a †-tel jelölt czégeknél.

DORSCH-HALMÁJ-ZSIROLAJ
Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában.)

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló, faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható. **Ára egy üvegnek használati utasitással együtt 1 frt. o. é.**

valódi minőségben a *-gal jelölt czégeknél.

Raktárak: Debreczenben (x*) Göltl Ferd. gyógyszerész. (x*) Dr. Rothschneck Emil gyógysz. (x*†) Vecsey Viktor gyógysz. (x) Mihalovics István gyógysz. (x) Tamássy Károly gyógysz. (x*) Geréby Fülöp. **Fehérgyarmat** (x) Balika Károly gyógyszerész **Hajdu-Böszörmény** (x) Ray Lajos gyógyszerész. **Kisvárda** (x) Balkányi F. **Mándok** (x) Türk J. A. gyógysz. **Miskolcz** (x) Mayer R. gyógysz. (x) Pasteiner Ferencz. (x†*) Ujházy Károly gyógysz. **Nagybánya** (x) Haracsek József és fia. **Nyiregyháza** (x†*) Tirscher Gyula gyógysz. **Nyirbakta** (x) D. Kohányi gyógysz. **Szolnok** (x) Horánszky István gyógysz. **T.-Ujlak** (x) Royko Viktor gyógysz. **Zilah** (x) Weisz Samu gyógysz. **Szathmár** (x) Losonczy József.

Salicyl-szájviz. A foggyógyászat legilletékesebb tekintélyei itélete szerint kitünő órszer a fogfájás ellen, melynek hatása egyszersmind üditő és rothadás ellen is jó. Ára 60 kr.

428 47— **A Moll**, k. k. Hof-Lieferant, **Wien**, Tuchlauben Nr. 9.

Üzletbeszüntetés végett

önkéntes végkiárulás.

Van szerencsém tudatnom, miszerint üzletemmel végképpen felhagyni, magamat elhatározván, az abban jelenleg létező vászon, rőfös és rövidáru czikkekből álló összes készletet, önkéntes végeladás utján, igen jutányos árban elárusitom.

Mire a t. cz. közönséget, tisztelettel meghivom

Korn Adolf,
czég alatti üzlettulajdonosa.

(305.) **Üzlethelyiség: főpiacz, tábornoki lakházban.**

Védjegyzel — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
cs. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
cs. kir. szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelmeit.

A kedvelt és évek óta kitünőnek ismert
József-főherczeg toll
mely ruganyossága és tartósságánál fogva különös jó hirben áll, valódi minőségben kizárólagosan csak a
BINETER-féle
papir- és irőeszköz kereskedésben kapható.

Ugyszintén mindenféle **kereskedelmi könyvek saját** készitmény, és mindenféle **papir** és **rajzeszközök, nyomtatványok** legnagyobb választékban.

Budapesten, Károly-körut 19.
(B. Orczy-féle ház)
(309.)

!!6 évi jótállás!!

hogy fehéren maradnak következő valódi angol Brittánia ezüst tárgyak.

Csak 6 frt 85 krért kap mindenki **40 darab** czélszerü és mesés olcsó tárgyat, melyek kitünő minőségükért irásbeli jótállás adatik, és pedig:

6 drb	**Brittania ezüst asztali kés angol pengével**	
6	„ „ „ „	villa, jó minőség
6	„ „ „ „	**kávés-kanál sulyos faj,**
6	„ „ „ „	**evő-kanál kitünő**
1	„ „ „ „	**levesmerő kanál,**
1	„ „ „ „	**tejmerő-kanál,**
6	„ pohártáreza,	
6	„ kóspalló, kristály,	
1	„ bors- vagy czukortartó	
1	„ ezukorfogó.	
40 drb.		

Az itt elősorolt 40 darab háziszükséglet (angol gyártmány) köstál összesen **csak 6 frt 85 krt.**

Ezenkivül ajánljuk: csinos Victoria-gyertyatartókat, párját 85 kr, 1.05, 1.25, 1.50; 2 frtjával. Kávévagythea-kannákat 2 frt, 2.50, 3, 4 frtjával. Czukortartókat 2 frt 50 kr, 2.80, 4, 5.50, 7 frtjával. Eczet-olajüvegeket 2.50, 3.50, 4.25, 6 frtjával. Vajtartókat 75 kr, 1.20, 1.70, 2.80, 4.25, 4 frtjával. Kézigyertyatartó drbja **45**, 65, 80 kr, 1 frtjával. Thea-vagyhamutartó 60, 75, 80 krajczárjával és még más számos tárgyak.

Egyedül megrendelhető a m. kir. osztrák-magyar birodalomban:

Blau & Kann
British Silver Manufacturing in Wien
I. Elisabethstrasse, Nr. 6.

Megrendelések teljesittetnek utánvéttel vagy előleg beküldése mellett.

(308.)

Kiadó tulajdonos: **Vértessi Lajos.**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.